

Sygn. akt III U 483/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemyślu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2014 r. w Przemyślu

na rozprawie

sprawy E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o emeryturę

na skutek odwołania E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 14 marca 2014 r., **znak:** (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni E. B. prawo do emerytury, począwszy od 5 marca 2014 r.,

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawczyni kwotę 240 zł (słownie złotych: dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III U 483/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 września 2014 r.

Decyzją z dnia 14 marca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni E. B. przyznania emerytury.

W podstawie prawnej powołano art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

(Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że Zakład odmówił przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy

w szczególnych warunkach. Do stażu pracy w szczególnych warunkach

nie zaliczono okresu od 1 sierpnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r., tj. 14 lat, 2 miesiące i 13 dni w ZOZ, jako technik rtg na podstawie świadectwa pracy, ponieważ przedłożone świadectwo pracy zawiera błędne powołanie się na wykaz, dział, pozycję z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. oraz brak powołania się na wykaz, dział, pozycję i punkt zarządzenia ministra resortowego. Pozostałe warunki co do stażu zostały spełnione. W ocenie ZUS przedłożony do wniosku wykaz dawek nie jest dokumentem, potwierdzającym pracę w szczególnych warunkach.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła wnioskodawczyni E. B., reprezentowana w sprawie przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając ją w całości i zarzucając jej błędne przyjęcie przez organ rentowy, że ubezpieczona nie udowodniła 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, podczas gdy spełniając pozostałe warunki co do stażu, ubezpieczona według stanu na dzień 1 stycznia 1999 r. faktycznie do tej daty stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, na podstawie umowy o pracę, przez ponad 15 lat wykonywała w Zakładzie Rentgenodiagnostyki Wojewódzkiego Szpitala w P., prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300000 MHz w strefie zagrożenia, tj. prace wymienione pod poz. 4 Działu XIV, Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wobec czego po ukończeniu 55 lat życia, tj. z dniem (...) nabyła prawo do emerytury.

Wskazując na powyższe wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości przez przyznanie jej prawa do emerytury w ustawowej wysokości od dnia złożenia wniosku; zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania.

Na uzasadnienie swojego stanowiska podniosła, że w poprzednio toczącym się postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014 r. sygn. akt III U 1375/13 Sąd uznał pracę wnioskodawczyni za wykonywaną w szczególnych warunkach w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r., tj. 14 lat, 2 miesiące i 13 dni. Sporny w niniejszej sprawie pozostaje okres zatrudnienia ubezpieczonej w warunkach szczególnych od 6 grudnia 1982 r. do 31 lipca 1984 r. Jakkolwiek z umowy

o pracę z dnia 1 sierpnia 1984 r. oraz ze świadectwa pracy z dnia 28 września 2001 r. miałyby wynikać, że ubezpieczona podjęła dopiero od dnia 1 sierpnia 1984 r. prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych

w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia, czyli z dniem, z którym formalnie powierzono jej stanowisko przyuczonego technika rtg, podczas gdy ubezpieczona już z dniem powrotu z urlopu macierzyńskiego, tj. z dniem 6 grudnia 1982 r. podjęła pracę w Zakładzie Rentgenodiagnostyki Wojewódzkiego Szpitala w P., wykonując odtąd stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace przy obsłudze znajdujących się tam urządzeń narażających ją na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia, jednocześnie będąc jak dotychczas przed urlopem macierzyńskim formalnie tylko zatrudniona na stanowisku rejestratora medycznego w tym Zakładzie. Wnioskodawczyni przedłożyła organowi rentowemu wykaz dawek promieniowania jonizującego i działania pól elektromagnetycznych, z którego to wykazu niezbicie wynika, że była narażona na działanie tych czynników wykonując czynności technika radiologa choćby tylko w 1983 r. w Zakładzie Rentgenodiagnostyki Wojewódzkiego Szpitala w P., a zatem posiada ona okres pracy wynoszący ponad 15 lat w szczególnych warunkach, co przy spełnieniu pozostałych warunków co do stażu uprawnia ją w konsekwencji do emerytury w wieku obniżonym.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu organ rentowy stwierdził, że kwestionuje fakt wykonywania przez wnioskodawczynię pracy w szczególnych warunkach

w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r. (tj. 14 lat, 2 miesiące i 13 dni). Organ rentowy podniósł, że w świadectwie pracy z dnia 28 września 2001 r. nie wskazano charakteru zatrudnienia wnioskodawczynie, a ponadto dokument ten nie wskazuje, czy praca w szczególnych warunkach była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. ponadto wskazano, że w świadectwie pracy jako dzień rozpoczęcia pracy na stanowisku technika rtg podano datę 1 sierpnia 1984 r. W świadectwie pracy zawarto pouczenie o możliwości wystąpienia pracownika o sprostowanie świadectwa pracy przez pracodawcę, a w razie nieuwzględnienia takiego wniosku przez pracodawcę do Sądu Pracy. wnioskodawczynie nie wykazała, że występowała o sprostowanie świadectwa pracy. natomiast kserokopie wykazu dawek z Instytutu Medycyny Pracy w Ł. za lata 1977-2001 nie dają podstaw do ustalenia okresu pracy w warunkach szczególnych w świetle § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnych warunkach. Stąd też organ rentowy nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych również zatrudnienia w okresie od 6 grudnia 1982 r. do 31 lipca 1984 r.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie E. B., ur. (...), w dniu 14 października 2013 r. złożyła wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim, iż jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i wnosi o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Do wniosku dołączyła świadectwo pracy z dnia 28 września 2001 r. wydane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w likwidacji w P.,

z którego wynikało, że była ona zatrudniona w Wojewódzkim Szpitalu (...) ZOZ, (...) Publicznym Zespole (...) w P. – w ramach reorganizacji zakładów służby zdrowia w okresie od 24 września 1976 r. do 30 września 2001 r. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach goniec, rejestratorka medyczna, przyuczony technik rtg, przy czym w okresach od 13 sierpnia 1978 r. do 1 maja 1979 r. oraz od 1 maja 1980 r. do 30 kwietnia 1982 r. przebywała ona na urlopie wychowawczym. Pracodawca w punkcie 8 świadectwa pracy zazaczył również, iż w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 30 września 2001 r. wykonywała ona pracę w szczególnych warunkach jako przyuczony technik rtg – Dz. U. Nr 8/83, wykaz A, Dział XIV, pkt 4.

Na podstawie całości zgromadzonej w aktach rentowych dokumentacji, decyzją z dnia 23 października 2013 r. ZUS odmówił wnioskodawczynie przyznania emerytury.

Organ rentowy przyjął za udowodnione na dzień 1 stycznia 1999 r. okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lata, 11 miesięcy i 10 dni; składkowe – 19 lat, 4 miesiące i 2 dni; łącznie 22 lata, 3 miesiące i 12 dni.

Na skutek odwołania wnioskodawczynie od powyższej decyzji, Sąd Okręgowy w Przemyślu wyrokiem z dnia 20 stycznia 2014 r., sygn. akt III U 1375/13, oddalił odwołanie.

W toczącym się wówczas postępowaniu Sąd przyjął, że wnioskodawczynie była zatrudniona w warunkach szczególnych w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r., tj. 14 lat, 2 miesiące i 13 dni.

Dowód:

1) akta emerytalne wnioskodawczynie:

- wniosek emerytalny z dnia 14.10.2013 r.,

- świadectwo pracy z dnia 28.09.2001 r. wydane przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w likwidacji w P.,

- decyzja ZUS z dnia 23.10.2013 r.,

2) prawomocny wyrok Sądu Okręgowego w Przemyślu z dnia 20.01.2014 r.

sygn. akt III U 1375/13.

W dniu 5 marca 2014 r. wnioskodawczyni ponownie wystąpiła z wnioskiem o emeryturę. Do wniosku dołączyła ona karty „wykazu dawek” opracowane przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. D. J. N.

dla stanowiska zajmowanego przez wnioskodawczynię zatrudnioną w Wojewódzkim Szpitalu w P. – Zakład Rentgenodiagnostyki

w latach 1977-2001. Wynika z nich w szczególności, że sumaryczna dawka efektywna (mSv) w 1977 r. wynosiła 0,6; w 1978 r. – 0,3; w 1979 r. – 0,5; w 1983 r. – 0,4; w 1984 r. – 0,2.

Decyzją z dnia 14 marca 2014 r., znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni E. B. przyznania emerytury, ponieważ nie został udowodniony wymagany 15-letni okres pracy w szczególnych warunkach.

Dowód – akta emerytalne wnioskodawczyni:

- wniosek o emeryturę z dnia 5.03.2014 r.,

- karty „wykazu dawek” opracowane przez Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra J. N.,

- zaskarżona decyzja ZUS z dnia 14.03.2014 r.

Ponadto Sąd ustalił, że wnioskodawczyni z dniem 24 września 1976 r. została zatrudniona w Wojewódzkim Szpitalu (...) w P. D. Administracyjno-Ekonomiczny na stanowisku gońca. Z dniem 22 kwietnia 1977 r. przeniesiono wnioskodawczynię na stanowisko rejestratora medycznego i powierzono wykonywanie pracy w Zakładzie Rentgenodiagnostyki Wojewódzkiego Szpitala (...) przy ul. (...) w P..

Do obowiązków wnioskodawczyni jako rejestratora medycznego należało właściwe prowadzenie księgi badań zgodnie z wytycznymi ustalonymi przez Konsultanta Krajowego ds. radiologii. Odpowiadała ona za sprawozdawczość miesięczną oraz roczną z badań wykonywanych w Zakładzie; odpowiadała za prawidłowy tok badań zgodnie z ustaloną kolejnością; przyjmowała i ustalała kolejność do badań rtg; była odpowiedzialna za prowadzenie ewidencji badań radiologicznych; przygotowywała zdjęcia do opisu; podlegała ochronie osób grupy B i winna była nosić kasetkę dozymetryczną i obowiązana była poddawać się okresowym badaniom lekarskim przewidzianym ustawą; miała obowiązek asystowania przy opisach, jeśli nie zakłóci to toku pracy rejestracji; asystowała przy robieniu zdjęć rtg osób niepełnosprawnych.

W aktach osobowych wnioskodawczyni zalegają decyzje dyrektora zakładu pracy przyznające jej dodatek specjalny już w okresach od 1 stycznia 1978 r. do 31 stycznia 1978 r., od 1 lutego 1978 r. do 30 czerwca 1978 r., od 1 lipca 1978 r. do 31 grudnia 1978 r., od 1 maja 1979 r. do 31 sierpnia 1979 r. Dodatek ten przyznawany był na wniosek, a ubiegając się o jego przyznanie jako uzasadnienie podawano pracę w warunkach uciążliwych, pracę w warunkach szkodliwych.

W okresach od 13 sierpnia 1978 r. do 30 kwietnia 1979 r. oraz od 1 maja 1980 r. do 30 kwietnia 1982 r. wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym. Po powrocie z urlopu wychowawczego wnioskodawczyni formalnie powierzono nadal stanowisko rejestratorki medycznej od dnia 1 maja 1982 r.

Po powrocie z urlopu macierzyńskiego wnioskodawczyni pracując

na stanowisku rejestratorki medycznej zaczęła już także wykonywać samodzielnie w pracowni rtg zdjęcia małoobrazkowe. Wcześniej przeszła kilkumiesięczne szkolenie - przyuczenie do wykonywania pracy w pracowni rtg w postaci małoobrazkowych zdjęć, które odbyła pod opieką doświadczonej technik rtg E. N., która od 1976 r. pracowała jako technik

rtg w SP ZOZ w P. i u jego poprzedników prawnych.

Formalnie jednak dopiero z dniem 1 sierpnia 1984 r. wnioskodawczyni otrzymała umowę o pracę, na podstawie której została zatrudniona w pracowni rtg na stanowisku przyuczonego technika rtg.

Po likwidacji pracowni rtg w Wojewódzkim Szpitalu (...) przy ul. (...) w P., wnioskodawczyni została przeniesiona w 1983 r. do pracy w pracowni rtg przy ul. (...), gdzie pracowała do końca lat 90 – tych.

Zakres czynności przyuczonego technika rtg, obejmował m.in. wykonywanie zdjęć małoobrazkowych w oparciu o zasady lub według wskazań lekarza radiologa oraz wykonywanie prac w ciemni radiologicznej.

Wraz z wnioskodawczynią w SP ZOZ w P. pracowała również L. B., która od dnia 15 maja 1981 r. zajmowała stanowisko pracownika terenowego działu administracyjno-gospodarczego, a od dnia 1 stycznia 1984 r. powierzono jej obowiązki przyuczonego technika rtg D. Rentgenodiagnostyki.

Wnioskodawczyni pracowała stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dowód:

- dokumentacja zawarta w aktach osobowych wnioskodawczyni z okresu zatrudnienia w SP ZOZ w P. i u jego poprzedników prawnych,
- akta osobowe świadków L. B. i E. N.,
- zeznania świadka L. B.,
- zeznania świadka E. N.,
- przesłuchanie wnioskodawczyni.

Powołany w sprawie biegły sądowy z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy inż. W. Ż. w opinii z dnia 27 czerwca 2014 r. stwierdził, że rejestratorka medyczna prowadziła księgi badań, sprawozdawczość z badań; ustalała kolejność do badań rtg; przygotowywała zdjęcia do opisu; asystowała przy opisach zdjęć; uczestniczyła podczas badań w szczególności przy obsłudze osób niepełnosprawnych; przyuczała się do zawodu technika rtg; prowadziła samodzielne badania na aparatach małoobrazkowych.

Biegły podał, że pracownicy zatrudnieni w warunkach narażenia na promieniowanie jonizujące zostali zaszeregowani do dwóch kategorii „A” i „B”, ze względu na stopień narażenia (art. 17 Prawa Atomowego), a miejsca pracy podzielono na tereny kontrolowane i tereny nadzorowane (art. 18). Kategoria A obejmuje pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 6 mSv (milisiwertów) w ciągu roku lub dawkę równoważną, przekraczającą trzy dziesiąte wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn. Kategoria B obejmuje pracowników, którzy mogą być narażeni na dawkę skuteczną przekraczającą 1 mSv w ciągu roku lub dawkę równoważną, równą jedną dziesiątą wartości dawek granicznych dla soczewek oczu, skóry i kończyn.

W Zakładzie Radiologii (...) podczas pracy: uczestniczyła w badaniach, a w szczególności przy obsłudze osób niepełnosprawnych; przyuczała się do zawodu technika rtg; prowadziła samodzielne badania na aparatach małoobrazkowych; podlegała ocenie narażenia pracowników kategorii „B”; otrzymywała dodatki specjalne za prace w warunkach wybitnie uciążliwych i szkodliwych na stanowisku rejestratorki rtg; wykonywała prace przyuczonego technika rtg przed otrzymaniem umowy o pracę.

Biegły sądowy wskazał, że praca na stanowisku rejestratora medycznego E. B. w Zakładzie (...) w P. polegała na pracy w polu rażenia dawek grupy „A” i „B”. Praca w strefie zagrożenia była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wykonywane w tym zakresie przez E. B. w okresie od 1 maja 1982 r. do 31 lipca 1984 r. jako rejestratorki medycznej rtg czynności należy uznać za pracę w warunkach szczególnych, które są wyszczególnione jako prace narażające na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1

do 300000 MHz w strefie zagrożenia – Dział XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Biegły stwierdził, że prace wykonywane przez wnioskodawczynię w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...) w P. na stanowisku rejestratora medycznego odpowiadają pracom wymienionym w Dziale XIV wykazu A, poz. 4 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego z dnia 27.06.2014 r. – k. 44-49.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach emerytalnych wnioskodawczynie oraz na podstawie dokumentacji zgromadzonej w ramach prowadzonego w sprawie sądowego postępowania dowodowego, których domniemanie prawdziwości wynika z art. 244 i nast. k.p.c., a ponadto ich wiarygodność nie została obalona przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków L. B. i E. N., a ponadto wnioskodawczynie E. B. w zakresie, w jakim wskazywały one na jakich stanowiskach wnioskodawczynie była zatrudniona w SP ZOZ w P. i u jego poprzedników prawnych, co należało do jej obowiązków, jako logicznym, spójnym, wzajemnie się uzupełniającym. Sąd miał na uwadze, iż fakty, na okoliczność których byli przesłuchiwi świadkowie i wnioskodawczynie są znacznie oddalone w czasie, stąd też nie zawsze potrafili oni podawać szczegółowo daty zatrudnienia wnioskodawczynie, czy też nie zawsze pamiętali skład osobowy poszczególnych zmian w poszczególnych okresach zatrudnienia wnioskodawczynie. Wynika z nich jednak, że już co najmniej od grudnia 1982 r. wnioskodawczynie samodzielnie wykonywała zdjęcia rtg małoobrazkowe. Faktycznie w aktach osobowych wnioskodawczynie zalega umowa o pracę z dnia 1 sierpnia 1984 r., na podstawie której od tego dnia, wnioskodawczynie powierzono stanowisko przyuczonego technika rtg, ale jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż w aktach tych zalega również angaż z dnia 24 lutego 1984 r., w którym stanowisko wnioskodawczynie już określono jako przyuczony technik rtg – Pracownia Rtg. Potwierdza to zatem w ocenie Sądu, iż jak wskazywali świadkowie i wnioskodawczynie, już wcześniej niż od 1 sierpnia 1984 r. wykonywała ona pracę technika rtg.

Ponadto zaś ustalając, czy praca, jaką wykonywała wnioskodawczynie na stanowisku rejestratorki medycznej w Zakładzie (...) w P. w okresie od 1 maja 1982 r. do 31 lipca 1984 r. odpowiada pracom, o jakich mowa w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w wykazie A, dziale XIV, poz. 4 oraz w załączniku do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej zmienionego zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 lutego 1989 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej w wykazie A, dziale XIV, poz. 4, Sąd oparł się na opinii biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy inż. W. Ż. z dnia 27 czerwca 2014 r. Sąd uznał, że opinia ta jest wiarygodna, została sporządzona w sposób rzetelny i kompleksowy. Biegły wydając opinię w sprawie dokonał analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, na tej podstawie przedstawił charakterystykę pracy rejestratorki medycznej rtg, opisał kategorie narażenia na promieniowanie jonizujące i ustalił, czy wnioskodawczynie

była narażona na takie promieniowanie w swoim środowisku pracy na stanowisku rejestratorki medycznej. Opinia została uzasadniona w sposób szczegółowy i przejrzysty, wnioski swoje biegły sformułował jasno i czytelnie, a żadna ze stron nie zgłosiła do przedmiotowej opinii zarzutów.

Sąd pominął natomiast przy ustaleniach faktycznych dowód z regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania pracowników SP ZOZ w P.. Regulamin pracy (...) Publicznego Zespołu (...) w P. został sporządzony bowiem dnia 12 marca 2001 r., a regulamin wynagradzania pracowników SP ZOZ w P. wszedł w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. (§ 24). W ocenie Sądu dokumenty te nie mają więc znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie, gdyż obowiązywać zaczęły w okresie późniejszym niż ten, który ma znaczenie dla ustalenia, czy wnioskodawczyni przysługuje prawo do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni E. B. należy uznać za uzasadnione.

Na podstawie art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2 art. 184).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2 i 3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 ust. 2 i 3.

Przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się: okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (art. 32 ust. 1a pkt 1).

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w ust. 1, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia (art. 32 ust. 2).

Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych (ust. 4 art. 32).

Przepisy dotychczasowe to rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43

ze zm.) - pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach określonych w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeśli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Ponadto według § 2 ust. 1 cyt. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych

w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach

lub w szczególnym charakterze była wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy

na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac

w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W myśl § 3 powołanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej "wymaganym okresem zatrudnienia", uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia.

Istotą sporu w niniejszej sprawie była kwestia ustalenia, czy wnioskodawczyni była zatrudniona, co najmniej 15 lat w warunkach szczególnych.

Poza sporem pozostaje w przedmiotowej sprawie, że wnioskodawczyni E. B. w dniu (...)r. ukończyła 55 lat, nie jest członkiem OFE. Ponadto organ rentowy uznał, że wnioskodawczyni na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze: okresy nieskładkowe – 2 lata, 11 miesięcy i 10 dni; składkowe – 19 lat, 4 miesiące i 2 dni; łącznie – 22 lata, 3 miesiące i 12 dni.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało natomiast, że wnioskodawczyni była zatrudniona w warunkach szczególnych

w SP ZOZ w P. i u jego poprzedników prawnych w okresie od 1 sierpnia 1984 r. do 31 grudnia 1998 r. jako przyuczony technik rtg, pracując stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. podkreślić tutaj należy, iż ten okres zatrudnienia został uznany za okres pracy wykonywanej przez wnioskodawczynię w warunkach szczególnych przez pracodawcę, co znalazło potwierdzenie w świadectwie pracy z dnia 28 września 2001 r. wydanym przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w likwidacji

w P., jak również przez Sąd Okręgowy w poprzednio toczącym się postępowaniu z odwołania wnioskodawczyni pod sygn. akt III U 1375/13.

W ocenie Sądu orzekającego w obecnym postępowaniu nie może budzić wątpliwości, iż wnioskodawczyni pracując jako przyuczony technik rtg była narażona na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające

na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz

w strefie zagrożenia.

W ocenie Sądu również w okresie poprzedzającym dzień 1 sierpnia 1984 r. wnioskodawczyni pracowała w warunkach szczególnych, kiedy to zajmowała stanowisko rejestratorki medycznej, ale jednocześnie wykonywała już samodzielnie zdjęcia małowarstwowe rtg, w okresie od grudnia 1982 r. do 31 lipca 1984 r., przy czym ten przedział czasowy Sąd uwzględnił zgodnie

z żądaniem wnioskodawczyni. Zakres jej obowiązków jednoznacznie wynikał z dokumentacji zalegającej w aktach osobowych wnioskodawczyni, ale także z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków i wnioskodawczyni. W tym zakresie pomocna okazała się opinia biegłego sądowego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy inż. W. Ż. z dnia 27 czerwca 2014 r., który stwierdził, że prace wykonywane przez wnioskodawczynię w okresie zatrudnienia w Zakładzie (...)

w P. na stanowisku rejestratora medycznego odpowiadają pracom wymienionym w Dziale XIV wykazu A, poz. 4 stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

W rezultacie Sąd uznał, iż wskazane wyżej prace odpowiadają pracom wymienionym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43

ze zm.) w Wykazie A, Dziale XIV – „Prace różne”, poz. 4 – „Prace narażające

na działanie promieniowania jonizującego oraz prace narażające na działanie pól elektromagnetycznych w zakresie od 0,1 do 300.000 MHz w strefie zagrożenia” oraz w załączniku do zarządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1983 r. w sprawie prac wykonywanych

w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej zmienionego zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej

z dnia 13 lutego 1989 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu zdrowia i opieki społecznej w wykazie A, dziale XIV, poz. 4.

Należy pamiętać przy tym, że w postępowaniu przed sądami pracy

i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udowodnione wszelkimi dowodami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego, w tym również zeznaniami świadków i stron.

W postępowaniu wszczętym odwołaniem od decyzji organu rentowego Sąd kieruje się regułami dowodzenia określonymi w art. 227-309 k.p.c., zwłaszcza że w przepisach regulujących postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych (art. 477⁸ i nast. k.p.c.) nie ma jakichkolwiek odrębności lub ograniczeń. Przeciwnie, art. 473 § 1 k.p.c. stanowi,

że w sprawach z tego zakresu nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron, co oznacza,

że fakty, od których uzależnione jest prawo do emerytury i renty

oraz wysokość tych świadczeń, mogą być wykazywane wszelkimi środkami dowodowymi, w tym także zeznaniami świadków i stron.

Z poczynionych wyżej ustaleń wynika więc, że wnioskodawczyni

na dzień 1 stycznia 1999 r. wykazała ponad 15 lat pracy w warunkach szczególnych, a tym samym spełniła wszystkie przesłanki niezbędne

do przyznania jej prawa do emerytury w świetle wyżej powołanych przepisów.

Zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z FUS, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca,

w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

W niniejszej sprawie wnioskodawczyni wszystkie przesłanki do nabycia świadczenia spełniła od dnia 5 marca 2013 r., a więc od dnia złożenia wniosku emerytalnego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z powołanymi wyżej przepisami prawa orzeczono, jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie przepisów art. 98, art. 99 i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 11 ust. 2, § 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 490).

Ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd miał na uwadze niezbędny nakład pracy pełnomocnika, charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia.